

**OPO – Organisasjonen
mot politisk overvåking**
Postboks 628 Sentrum
0106 Oslo
Telefon 900 19 985
e-post: overvak@opo.as
Bank giro 0537.51.98403
<http://www.opo1.no>

Medlemsbulletin nr. 2/2010

- **Årsmelding 2009**
- **Kontingenten**
- **Styret med mer i OPO 2010**
- **Hjemmesiden**
- **Årsmøtet 2010 – referat**
- **Arbeidsprogram 2010**
- **Unnskyldningen til de overvåkede. Åge Fjelds brev til Justisdepartementet**
- **Alle får se mappa si – alltid (etter 30 år)**
- **Helt eller terrorist? Birgitte Gjestvangs radiodokumentar om Gunvor Slaatten**
- **Advokatforeningen og datalagringsdirektivet**

ÅRSMELDING 2009

ORGANISASJONEN MOT POLITISK OVERVÅKING

OPO ble stiftet på et møte i Oslo 28. november 2001.

Det første ordinære årsmøtet ble holdt 20. januar 2003, det siste 27. januar 2009.

ÅRSMØTET 2009

Årsmøtet 2009, som ble holdt den 27. januar, valgte dette styret med arbeidsutvalg:

Arbeidsutvalg:

Geir Hovland (leder), Kjell Horn, Tor Bernhardsen og Åsmund Langsether

Styremedlemmer:

Erling Folkvord, Berit Rusten, Peder Martin Lysestøl, Unni Hagen, Torgny Hasås og Knut Hartmann Olsen

Varamedlemmer:

Ivar Nygaard

Revisor:

Dag Tangen (gjenvalg)

Valgkomité

Unni Hagen og Ivar Nygaard

Valgkomiteen før årsmøtet var Unni Hagen og Ivar Nygaard

Årsmøtet 2009 avsluttet som et medlemsmøte der Georg Apenes fra Datatilsynet informerte om arbeidet i utvalget Tittel: *PC-en – morgendagens kikkehull.*

ADMINISTRASJON

Styremøter

I 2009 har det vært avholdt ett styremøte.

Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget har hatt sju møter (fram til 1. januar 2010). AU har fordelt arbeidsoppgavene seg i mellom med Geir Hovland som leder og Kjell Horn som sekretær. En rekke henvendelser om råd og hjelp med enkeltsaker har blitt drøfta og så fulgt opp av Geir Hovland. Åsmund Langsether har hatt som særlig oppgave å følge opp arbeidsprogrammets kapittel 3: "Sikre historisk materiale", se egen omtale. Tor Bernhardsen har hatt ansvaret for hjemmesiden – som siste halvår har ligget nede på grunn av server som er koplet ut. Sammen med Torgny Hasås fra styret har han jobbet med å etablere ny hjemmeside. Tor har dessuten hatt ansvaret for ajourføring av medlemslista. Unni Hagen, også medlem i styret, har gitt verdifull assistanse ved trykking av bulletinen.

Medlemsutvikling

OPO hadde per 1. desember 2008 ca. 230 medlemmer, hvorav 150 hadde betalt kontingenten. Purring har vært sendt ut to ganger. Statistikk over betalende medlemmer:

2002:	183 betalt
2003	229 betalt
2004	209 betalt
2005	202 betalt
2006	170 betalt
2007	150 betalt
2008	150 betalt
2009	150 betalt

Medlemmer som ikke har betalt kontingent de siste fire årene eller mer, eller som har flyttet uten å oppgi ny adresse, har vi strøket av lista.

Synkende medlemstall har i hovedsak tre årsaker, slik AU ser det; den første og helt naturlige er at frafall pga. høy alder eller død hos medlemmene, den andre er at OPOs primære oppgave, slik stifterne definerte den og slik det går fram av formålsparagrafen, i hovedsak er oppfylt på en måte som ikke maner til fortsatt engasjement, og den tredje er at nye grupper som er overvåket ikke finner at "gamle" OPO er det rette organet for å løse *deres* "moderne" behov.

AU mener likevel det er riktig å opprettholde organisasjonen som en beredskap når aggressiv politisk overvåking igjen blir tydeliggjort i samfunnet. Dessuten er det viktig at vi finnes som høringsinstans når endringer med relevans for overvåking er på trappene i lovverket.

Året brakte også den triste melding om at OPOs første leder, Kjell Bygstad, døde.

Kjell spilte en viktig rolle som en samlende kraft både ved dannelsen av OPO og i det viktige arbeidet som ble gjort de første årene, når det gjaldt å bistå folk til å søke innsyn i mappene og søke erstatning for ulovlig overvåking. OPO var representert i Kjells begravelse og markerte der hans viktige arbeid for oss.

Økonomi

AU kjører en forsiktig linje hva økonomi angår, uten ekstravaganser av noe slag. Likviditeten er derfor grei – i forhold til nåværende aktivitetsnivå. Her viser vi ellers til regnskap for 2009 og forslag til budsjett for 2010.

Kontoret

Fram til mai 2009 disponerte vi kontoret i Samfunnshuset, 7. etasje, og brukte det etter behov. Men det meste av det rutinemessige kontorarbeidet har imidlertid vært gjort fra de respektive hjemmekontorene til AU-medlemmene. Da kontrakten med Olav Thon/Marxistisk Forum gikk ut, fant vi derfor ingen grunn til å fornye den eller finne annet lokale. Særlig ikke fordi AU avholder sine møter hos Geir Hovland som disponerer velegnet møtelokale.

OPOs hjemmeside på nettet

Fram til mai 2009 hadde vi hjemmesiden <http://home.no.net/overvak/>, men etter at Start.no la ned sitt hjemmesidetilbud, har vi ikke hatt noen hjemmeside. AU har jobbet med saken, og på tampen av året 2009 ser det som vi har funnet en bra alternativ løsning. Sidene finnes i dag på www.opo1.no

OPO kan ellers nås i e-post: overvak@opo.as eller i telefon 900 19 985.

Ellers har vi klage inne hos domeneklagenemnda for å overta opo.no-domenet.

Informasjon til medlemmene/Bulletinene

AU har i 2009 sendt ut én OPO-Bulletin, umiddelbart etter årsmøtet i januar 2009.

Vi anser dette som et minimum og vil prøve å sende ut to bulletiner per år.

Informasjonsbrosjyre

Våren 2004 – like før 1. mai – fikk vi laget en informativ og fint utseende informasjonsbrosjyre. AU bestemte teksten. Ida Nygaard gjorde layouten og sto for trykkingen. Brosjyren ble revidert litt våren 2006. Noen utstrakt bruk av brosjyren har det ikke vært i 2009, og vi regner den derfor som utdatert.

Forholdet til justisdepartementet

Vi har ikke hatt noen kontakt med Justisdepartementet i 2009.

Sikring av historisk materiale.

Etter mye arbeid med saken i 2008 – og mange framstøt i 2009 – som ikke førte fram – konkluderte AU med at saken er godt nok ivaretatt av profesjonelle organer, først og fremst Riksarkivet.

Deltaking i den offentlige debatten.

OPO-medlemmer har ved flere anledninger markert seg i den offentlige debatten om overvåking, blant annet

- EU som overvåkingssamfunn
- Personvernet i fare

- Rettssikkerheten i terrorsaker
- Telefonavlytting

AU vil levere høringsuttalelse til Justisdepartementet i forbindelse med Datalagringsdirektivet og i forbindelse med NOU 2009:15 som gjelder en evaluering av det som kalles politiets bruk av skjulte tvangsmidler, men som i virkeligheten gjelder telefonavlytting, romavlytting med mer.

Utvide politisk kontaktnett

Dette er en del av arbeidsprogrammet vårt, og vi vil også i framtida holde et våkent øye med det som skjer på overvåkingsområdet, og arbeider for å knytte kontakter med andre organisasjoner. Vi har sluttet oss til Organisasjonen Stopp Datalagringsdirektivet.

KONKLUSJON OG OPPSUMMERING

Valgene

Sammensetningen av styret og AU viser at disse organene er helt uten representanter for mennesker med annen etnisk bakgrunn enn den norske. Dette er uheldig, både generelt sett – og spesielt med tanke på ”det nye fiendebildet”. Videre er den skjeve kjønnsbalansen et problem – med overveldende mannsdominans.

Når det er sagt, kan vi likevel konstatere at samarbeidet i AU har fungert utmerket, mens det øvrige styret med varamedlemmer mest har fungert som et representantskap.

Politisk arbeid

OPO har siden stiftelsen i 2001 hatt – og vil fortsatt ha – en viktig rolle som vaktbikkje på feltet politisk overvåking. Teknologisk og politisk går utviklingen raskt og i overraskende sprang som det er vanskelig å forutse. Det er derfor viktig at vi har en best mulig beredskap for påvirkning av opinionen og besluttende politiske organer. Styre og arbeidsutvalg har påtatt seg et stort ansvar her.

KONTINGENTINNBETALING

Per i dag har omtrent halvparten av medlemmene betalt inn kontingenten på 250 kroner. Giro følger som vedlegg til bulletinen til de av dere vi mener ikke har betalt. Skulle vi ved en misforståelse ha unnlatt å registrere innbetalingen, beklager vi dette.

OPO – styremedlemmer m. m. 2010

Arbeidsutvalget:

Geir Hovland, (leder) H. N. Hauges v. 39 A, 1523 Moss, Tlf (a) 22 42 62 00, (p) 69 25 14 38,

(m) 930 56 207, (f) 22 33 31 84, e-post: ghov@reiss-andersen.no og gei-ho@online.no

Kjell Horn (sekretær), Skovveien 7, 0257 Oslo. Tlf (p) 22 44 18 58 (m) 906 13 595,

e-post: kjell.horn@oslo.online.no

Tor Bernhardsen, (dataansvarlig) Grevlingv. 64 A, 0595 Oslo, Tlf (p) 22 25 84 69, (a) 22 00 77 90,

(m) 908 86 708, e-post: tor.bernhardsen@gramo.no

Åsmund Langsether, (medlem) Kurlandstien 8 i, 1052 Oslo, Tlf (m) 911 93 886, e-post: aa-langs@online.no

Styremedlemmer:

Erling Folkvord, Haakons g. 11 B, 0652 Oslo. Tlf (p) 22 68 69 97 (m) 415 10 303,

e-post: erfolk@online.no

Berit Rusten, Innherredsvegen 2 A, 7014 Trondheim, Tlf (p) 73 53 56 56, e-post: beritrusten@gmail.com

Unni Hagen, Ribstonv. 27 B, 0585 Oslo, Tlf (p) 22 65 57 54, (a) 23 06 26 16, (m) 480 03 817, (f) 23 06 25 20, e-post: unni.hagen@fagforbundet.no

Torgny Hasås, Langg. 17, 0566 Oslo, Tlf (m) 918 79 767, e-post: torgny@hasaas.no

Knut Hartmann Olsen, Karl Johans gt. 8. 0154 Oslo, Tlf (?) 22 33 27 96, e-post:
knut@nkp.no

Dag Norum, Ridehusgata20, 1606 Fredrikstad, Tlf/faks (?), e-post:
dagnorum@online.no

Erling Bjørnstad, Glengs gt. 10, 1707 Sarpsborg, Tlf(p) 69 15 77 13, (m) 950
34 015, e-post: erlbjorn@online.no

Varamedlemmer:

Ivar Nygaard, Norderhovg. 26, 0654 Oslo, Tlf (p) 22 68 33 34, (m) 900 19 597
e-post: ivar_nygaard@hotmail.com

Revisor:

Dag Tangen

Valgkomite:

Unni Hagen og Ivar Nygaard

HJEMMESIDEN

Styremedlem Torgny Hasås har i vår gjort en fin jobb med hjemmesiden vår, og vi oppfordrer dere til å gå inn på den:

www.opo1.no

REFERAT FRA OPOs ÅRSMØTE 2010

Møtet ble avholdt den 27. januar 2010 kl. 18.00 i Folkets Hus, Oslo

Innkalling var skjedd med brev til samtlige medlemmer, og annonsering i Klassekampen. Innkallingen ble godkjent.

12 medlemmer (inklusive AU og styre) var til stede.

1. Konstituering:

Møteleder, Kjell Horn

Referent, Tor Bernhardsen

Dagsorden, endringer:

- Nytt forslag fra Åge Fjeld angående bekjentgjøring av unnskyldningen.
- Revisormelding er ikke ferdig da revisor er på et langvarig utenlandsopphold

2. Styrets årsmelding.

Årsmeldingen ble lagt fram på møtet og gjennomgått. Den ble kommentert på et par punkter:

- Ny hjemmeside for OPO taes opp på første AU-møte. Viktig å ha hjemmeside i dagens medievirkelighet.
- Kjell Bygstads bortgang i løpet av året må nevnes, sammen med hans innsats for OPO.

Årsmeldingen ble tatt til etterretning.

3. Revidert regnskap.

Regnskap for 2009 ble lagt fram av Geir Hovland. Pga revisors, Dag Tangen, utenlandsopphold, var ikke revisjonsberetningen ferdig. OPO har ikke hatt offentlig støtte de siste åra, men har søkt og vil søke Fritt Ord og lignende når vi har aktuelle prosjekter.

Regnskapet, med resultat kr 17.069,19, ble godkjent under forutsetning av revisors godkjennelse.

4. Budsjettforslag

Forslag til budsjett for 2010 ble lagt fram av Geir Hovland. Etter kommentar ble reiseutgifter økt til 3.000 kr som gir antatte utgifter på 39.150 kr og ett budsjettert overskudd på 2.950 kr. Dette budsjettet ble vedtatt.

5. Innkomne forslag

- Forslag om tilslutnings til aksjonen ”Stopp datalagringsdirektivet”. Tilslutning ble vedtatt med akklamasjon.
- NOU om ”Romavlytting mm”. AU vil avgi en høringsuttalelse til departementet inn fristen.
- Arbeidsprogram 2010. Innspill til pkt.3 - AU bør delta i Krekar-debatten, vinklet inn på overvåking. Til pkt. 2.2 – bør prioriteres opp. Til pkt.4. Nytt punkt 4.1 om å knytte seg til andre miljøer som arbeider mot overvåkningssamfunnet. AU fikk i oppdrag å redigere arbeidsprogrammet utifra innspillene på møtet.

- Bekjentgjøre Stortingets unnskyldning for ulovlig overvåking. Forslag fra Åge Fjeld. OPO har ikke vært flinke nok til alltid å få med denne unnskyldningen i sin eksterne virksomhet. AU har laget formuleringer som skal med i alle pressemeldinger framover. Forslaget overendes AU for redigering og utarbeidelse av plan for videre bekjentgjøring.

6. Valg av styre og arbeidsutvalg

Valgkomiteen hadde bestått av Unni Hagen og Ivar Nygaard. Valgkomiteen fremmet følgende forslag til valg:

Arbeidsutvalget:

Geir Hovland, leder
Kjell Horn
Tor Bernhardsen
Åsmund Langsether

Styremedlemmer:

Erling Folkvord
Berit Rusten
Unni Hagen
Torgny Hasås
Knut Hartmann Olsen
Dag Norum

Varamedlem:

Ivar Nygaard

Fra salen ble foreslått Erling Bjørnstad. Valgkomiteens forslag med tillegg av E.Bjørnstad ble vedtatt med akklamasjon.

7. Valg av revisor

Etter forslag fra valgkomiteen ble Dag Tangen ble gjenvalgt.

8. Valg av valgkomite

Styret forslo gjenvalg av Unni Hagen og Ivar Nygaard.
Valgt med akklamasjon.

Etter at den formelle delen av møtet var avsluttet, holdt Joakim Hammerlin, et kåseri over temaet *Politisk overvåking – et avsluttet kapittel*.

Tor Bernhardsen
Referent

OPOs ARBEIDSPROGRAM 2010

Vedtatt under årsmøtet 27. januar 2010

1. Permanent innsynslov

- 1.1 Arbeide for nedgradering og rett til innsyn i mappene etter 1977.
- 1.2 Arbeide for en permanent innsynslov
- 1.3 Knytte kravet om en permanent innsynslov til kravet om en fast nedgraderingsordning for de hemmelige tjenestene.

2. Bidra til å løse problemene fra fortida for den enkelte

- 2.1 Støtte enkeltpersoner og grupper som mener seg utsatt for politisk overvåking.
- 2.3 Arbeide for å gjøre Justisdepartementets og Stortingets unnskyldning kjent for allmennheten.

3. Delta i offentlig debatt.

- 3.1 Prioritere deltaking i den offentlige debatten om overvåking.
- 3.2 Delta som høringsinstans ved lovendringsforslag og andre hørings saker som er relevante for OPO.
- 3.3 Arbeide mot etablering av internasjonale overvåkingssystemer, terrorlister og overvåking av nye grupper på politisk, etnisk eller tilsvarende grunnlag.

4. Utvide politisk kontaktnett

- 4.1 Knytte oss til grupper som arbeider mot overvåking generelt.
- 4.2 Knytte oss nærmere til aktiv ungdom, innvandrers- og minoritetsmiljøer og til brede folkelige bevegelser – for eksempel antiglobaliseringsbevegelsen, miljøbevegelsen o.a.
- 4.3 Oppfordre politiske partier og deres ungdomsorganisasjoner til å ta inn et eget punkt i sine arbeidsprogram om ”kamp mot politisk overvåking”.

For øvrig vil arbeidet i styre og arbeidsutvalg konsentrere seg om løpende saker som er forankret i formålsparagrafen, og den er det ingen endringer i.

På vegne av Organisasjonen mot Politisk Overvåking (OPO)

Åge Fjeld, Hermodsgt 19 1517 Moss. E-p: agefjeld@online.no

**Til justisminister Knut Storberget
Regjeringsbygget, Oslo**

Vedr.manglende offentlig beklagelse av ulovlig overvåking av norske borgere.

Jeg takker for din tidligere støtte i saken, men fordi du har så mange store og viktige oppgaver har jeg lenge vegret meg for å be om din hjelp i en for oss tidligere overvåkte vanskelig sak.

Som tidligere medlem av OPOs styre med hovedansvar for å fremme Stortingets beklagelse, kunne jeg den 19.mai 2005 med glede motta meldinga om at Stortinget enstemming hadde sluttet seg til tidligere justisminister Odd Einar Dørum beklagelse overfor OPOs styre. OPO innkalte i den anledning til pressekonferanse for å gjøre dette kjent, men verken NRK eller Osloavisene møtte, og da også Stortinget valgte å ikke offentliggjøre avgjørelsen, er de ulovlig overvåkte like langt.

I ettertid har jeg som ansvarlig flere ganger vendt meg til NRK med anmodning om å lage et kort TV-innslag slik at denne unnskyldningen blir kjent av almenheten og de overvåkte og disses familier som i ti-år har fått sine liv forringet, endelig skulle bli rehabilitert.

Dess verre har jeg mislykkes hittil og setter min lit til at justisministeren og hans regjering nå kan skjærer gjennom og snarest og på en fullgod måte offentliggjør dette i våre nyhetsmedier.

Ettersom det var en gruppe tidligere kommunistiske motstandskjempere som hadde satt livet på spill da og følte overvåkinga spesielt fornedrende, kunne offentliggjøringa skje den 8.Mai. Eventuelt 19.mai på 5-årsdagen for beslutningen. (Flere av motstandsveteranene som møtte Aagot Valle og de andre i stortingskomiteen er nå døde)

Ettersom det var et borgerlig flertall i Stortinget som den gang forhindret dettes beklagelse, vil en ny behandling med et positive flertall være en løsning. Men det bør finnes en enklere veg.

På vegne av OPO og de ulovlig overvåkte imøteser seg en rask og positiv tilbakemelding.

Moss den 24.5.2010

Med vennlig hilsen Åge Fjeld (s)

Alle får se mappa si – alltid (etter 30 år)

Av Anders Horn, Klassekampen 3. juni 2010

FAKTA

Mappeinnsyn

- 28. mars 1996 la Lund-kommisjonen fram sin rapport om ulovlig overvåking av norske borgere.
- Stortinget vedtok at personer som mente seg ulovlig overvåket kunne søke om innsyn i sin ”mappe”. Fristen for å søke ble satt til 31.12.2002. Et forslag om permanent innsyn ble nedstemt.
- Et samlet Storting går nå inn for permanent innsyn.

Mapper: Glemte du å be om innsyn i mappa di før fristen gikk ut, kan det hende du snart får en ny sjanse.

31. desember 2002, drøyt seks år etter at Lund-kommisjonen la fram sin knusende rapport om overvåking av kommunister, sosialister og andre venstreorienterte i Norge gjennom etterkrigstiden, gikk fristen ut for å søke mappeinnsyn.

For den som da ikke hadde bedt om innsyn – eller som hadde mistanke om at overvåkingen hadde skjedd så nylig at innsynsbegjæring var hensiktsløst – var altså døren stengt. Den kan nå bli åpnet.

EOS-utvalgets initiativ

I går banket nemlig Stortinget igjennom innstillingen fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om EOS-utvalgets årsrapport fra 2009, der en samlet komité tar til orde for en permanent adgang for mappeinnsyn. EOS-utvalget er oppnevnt av Stortinget for å føre kontroll med de hemmelige tjenestene, og ble opprettet som en direkte konsekvens av Lund-kommisjonens rapport.

I deres årsrapport for 2008 tok de til orde for et permanent mappeinnsyn, men det var altså først et år seinere, da 2009-rapporten ble behandlet, at Stortinget sluttet seg til.

Samlet komité

- Jeg tok opp dette spørsmålet i forbindelse med behandlingen av årsrapporten for 2009, og fikk i første omgang med meg de rødgrønne medlemmene av komiteen. Siden sluttet også de andre partiene seg til merknaden, sier SVs komitemedlem Hallgeir Langeland.

Han viser til at Sverige, Nederland og Sveits har liknende ordninger, og mener det bør være mulig å få på plassen ordning lik den EOS-utvalget foreslår.

Det kan gi innsyn i opplysninger som er 30 år eller eldre, og det kan eventuelt også opplyses om at en person *ikke* har vært gjenstand for overvåking.

- Dette er jo en gammel kampsak for SV og venstresida etter Lundkommisjonen, og jeg er veldig glad for at vi har fått gjennomslag for det. Jeg forutsetter nå at justisministeren følger opp merknaden, og kommer til Stortinget med en sak, sier Langeland.
- *Hvor raskt kan det skje?*
- Det kan i hvert fall ikke stå i neste årsmelding fra EOS-utvalget at det ikke er fulgt opp.

HELT ELLER TERRORIST? – TERRORISTEN PÅ TORSHOV, ELLER JENTA FRA TOTEN?

Den 20. mars 2010 sendte NRK en radiodokumentar om Gunvor Slaatten. Programmet var laget av journalist Birgitte Gjestvang som under forberedelsene hadde møte med blant andre OPOs arbeidsutvalg.

På nettet blir radiodokumentaren presentert slik:

Da freden kom, ble fengsel og overvåking belønningen for noen av nazistenes mest innbitte motstandere.

”Advokaten min sa at den eneste feilen jeg gjorde, var å gifte meg med en fra Osvaldgruppa,” sier Gunvor Slaatten. ”Jeg føler at jeg har blitt behandlet som en terrorist.”

Da krigen kom til Norge var Gunvor Slaatten en ung jente fra et småbruk i vestre Toten. Lite visste hun at det å forelske seg i en motstandsmann skulle få alvorlige konsekvenser i fredstid. Gunvors fremtidige ektemann var nemlig kommunist og aktiv i Osvaldgruppa.

Kommunistiske motstandsfolk

Under andre verdenskrig var Osvaldgruppa en av de viktigste sabotasjeorganisasjonene i Norge. De omtrent 200 medlemmene utførte over 100 aksjoner mot nazistene. Men etter krigen fikk de lite heder og ære, fordi mange av dem var kommunister.

Da Gunvor og Ole Slaatten giftet seg og flyttet til Torshov i Oslo, gikk det ikke lang tid før de merket at de ble overvåket.

”Det var mannen min som først oppdaget bilene som sto utenfor hos oss. Når vi var ute og gikk, dukket det ofte opp fremmede menn bak oss. Du følte deg forfulgt hele tide,” sier Gunvor Slaatten, som for noen år siden fikk utlevert både sin og sin avdøde manns mappe fra Overvåkingspolitiet. Her bekreftes det hvor omfattende overvåkingen av ekteparet hadde vært.

Anklaget for spionasje

I 1954 ble ekteparet Gunvor og Ole Slaatten arrestert og mistenkt for spionasje til fordel for Sovjetunionen. Rettsmøtet ble holdt for lukkede dører, og Gunvor Slaatten ble pålagt besøks- og brevforbud.

I 1996 kom Lundrapporten som avdekket registrering og ulovlig overvåking av norske borgere. Og i et notat fra desember 1973 til overvåkingssjefen ble det opplyst at observasjonsarkivet inneholdt saker på rundt 39.000 personer.

”Kan du forstå at man etter krigen var redd for at folk som var kommunistvennlige skulle samarbeide med Sovjetunionen og gjøre statskupp i Norge?”

”Ja, jeg forstår det. Men det var faktisk ikke forbudt å være kommunist og det at vi skulle bli behandlet som tyver og kjeltringer kan jeg ikke forstå. Jeg har aldri stjålet noe, og det føles urettferdig at mannen min som hadde kjempet mot nazistene skulle bli straffet for det i fredstid.

Ble behandlet som en forbryter

Gunvor Slaatten slapp ut etter 14 dager, og mannen etter seks uker. Begge sakene ble henlagt.

”Det var stor skam å komme hjem etter fengslingen. Naboene sluttet å hilse og jeg ble behandlet som om jeg skulle være en farlig forbryter,” sier Gunvor i programmet.

”Det skulle ha vært nok det som skjedde under krigen. Men det var mye etterpå som gjorde like vondt som under krigen.”

<http://www.nrk.no/programmer/radio/radiodokumentaren/1.7040323>

Datalagringsdirektivet strider mot EMK

Advokatforeningen fraråder implementeringen av datalagringsdirektivet i norsk rett. Forslaget reiser prinsipielt alvorlige spørsmål og strider sannsynligvis mot EMK.

Et høringsnotat om datalagring har vært ute på høring med frist 12. april 2010. Notatet er utarbeidet av Samferdselsdepartementet, Justis- og politidepartementet og Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet.

Etter Advokatforeningens syn tar man i høringsnotatet ikke inn over seg de egentlige prinsipielle spørsmål som datalagringsdirektivet reiser, og foreningen ønsker med sin høringsuttalelse særlig å fremheve disse prinsipielle sidene.

I høringsuttalelsen skriver Advokatforeningen at datalagring i det omfanget som direktivet pålegger, innebærer en prinsipielt ny situasjon med "screening" av hele befolkningen. Advokatforeningen argumenterer for at DLD-direktivet mest sannsynlig strider mot EMK artikkel 8 og mener videre at spørsmålet om lagringstid er en avsporing av debatten:

Screening – prinsipielt nytt

"Lagring av data i et slikt enormt omfang som direktivet pålegger innebærer at myndighetene forestår en systematisk og vedvarende "screening" av hele befolkningens bruk av dagligdagse kommunikasjonsmidler. Som myndighetstiltak for å bekjempe kriminalitet er dette noe prinsipielt nytt. Inngrepet i befolkningens private forhold er meget betydelig og faren for misbruk er stor. I tillegg kommer at reglene gjør inngrep i etablerte rettigheter som for eksempel pressens kildevern ved at det ikke gjøres unntak for lagring av data fra redaksjonslokaler. Departementet anser dette som et mindre inngripende tiltak enn de etterforskningsmidler man allerede kjenner. Dette er Advokatforeningen uenig i."

Debatten om lagringstid er en avsporing

"Advokatforeningen vil hevde at det er en avsporing fra de prinsipielle personvernmessige problemer å gjøre lagringstidens lengde til et vesentlig spørsmål. Det sentrale og prinsipielle spørsmålet er om det bør påbys at disse trafikkdataene skal lagres overhode."

Mest sannsynlig i strid med EMK

"Advokatforeningen mener at datalagringsdirektivet mest sannsynlig er i strid med EMK artikkel 8. Dette spørsmålet vil utvilsomt bli prøvet av nasjonale domstoler og antakelig, på sikt, både av EU-domstolen og EMD. Det er Advokatforeningens oppfatning at Norge uansett bør avvente implementering til dette er avklart."

<http://www.advokatforeningen.no/Aktuelt/Nyheter/DLD-direktivet-strider-mot-EMK/>